

Utrikesutskottets betänkande

1984/85:4

om ändring i EFTA-konventionen (prop. 1984/85:66)

Propositionen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en ändring av bilaga G till EFTA-konventionen. Ändringen innebär att Portugal dels kan få tillämpa en förlängd tullavveckling för vissa varor, dels ges utvidgad möjlighet att införa, höja eller återinföra importtullar för vissa livsmedelsindustriprodukter.

När EFTA bildades år 1960 medgavs Portugal en särställning i fråga om importtullar för vissa varor. Bestämmelser om detta togs in i bilaga G till EFTA-konventionen. Enligt moment 4 i bilagan tillämpar Portugal för flertalet varuslag som tillverkas i Portugal en långsammare tullavveckling än den normala i EFTA. Tullavvecklingen skulle enligt de ursprungliga bestämmelserna vara helt genomförd den 1 januari 1980. Enligt moment 6 i bilagan hade Portugal dessutom före den 1 juli 1972 möjlighet att under vissa förutsättningar införa nya eller höjda tullar för att skydda nystartad industri (s. k. uppfostringstullar). Även dessa tullar skulle vara avskaffade före den 1 januari 1980.

Portugal har under årens lopp begärt och också medgivits utökat tullskydd för sin industri. Sålunda senarelades genom ett beslut av EFTA-länderna vid ett ministermöte i november 1975 slutdatum för tullavvecklingen från den 1 januari 1980 till den 1 januari 1985. Syftet med ändringen var att skydda nystartad industri i Portugal. Detta beslut ratificerades för svensk del sedan riksdagen godkänt ändringen (prop. 1975/76:115, UU 11, rskr 206). Ändringen trädde i kraft den 31 augusti 1976. Vidare bemyndigades EFTA:s råd genom ett beslut i december 1976 att tillåta Portugal att på begäran och enligt de villkor som rådet fastställde införa, höja eller återinföra tullar på högst 20 % för vissa andra varuslag. Sverige ratificerade detta beslut sedan riksdagen godkänt ändringen (prop. 1976/77:120, UU 18, rskr 270). Ändringen trädde i kraft den 2 maj 1978. Slutligen bemyndigades EFTA-rådet genom ett beslut i juli 1982 att göra ändringar i den aktuella varulistan. Detta beslut ratificerades för svenskt vidkommande sedan riksdagen godkänt ändringen (prop. 1982/83:71, UU 13, rskr 126). Ändringen trädde i kraft den 23 december 1982.

Som ett led i anpassningen av den portugisiska industrin till ett kommande medlemskap i EG begärde Portugal i mars 1984 hos EFTA att bl. a. få senarelägga tullavvecklingen t. o. m. den 31 december 1985 för vissa varuslag och t. o. m. den 31 december 1992 för andra samt att införa eller höja importtullar för vissa livsmedelsindustriprodukter. Tullarna gäller varor av vital betydelse för Portugals ekonomi.

EFTA:s råd beslöt den 29 juni 1984 om de ändringar i EFTA-konventionen, bilaga G, som formellt krävs för att EFTA-länderna skall kunna tillmötesgå de portugisiska önskemålen. Besluten föregriper dock inte det slutliga ställningstagandet i sak. Önskemålen diskuteras fortfarande.

EFTA-rådets beslut skall underställas medlemsstaterna för godkännande. Texterna till ändringarna ingår i bilaga 1 till propositionen.

Ändringarna träder i kraft när samtliga medlemsstater har ratificerat beslutet.

En senareläggning av tullavvecklingen avser i första hand ett år, dvs. från den 1 januari 1985 till den 1 januari 1986. Detta motiveras av att Portugals anslutningsförhandlingar med EG försenats och att man nu räknar med att Portugal kommer att ansluta sig till EG den 1 januari 1986. Förhandlingarna är emellertid ännu inte avslutade, varför det med säkerhet inte går att säga att anslutningen kommer att ske då. För att undvika en eventuell ytterligare ändring i bilaga G till konventionen som en följd av detta har därför rådet beslutat om ett bemyndigande att, om omständigheterna så kräver, kunna senarelägga slutdatum för tullavvecklingen med högst ett år i taget. En förutsättning för ett dylikt senareläggande är att det endast får avse sådana varuslag som före den 1 januari 1986 kan bli belagda med tull.

Mot denna bakgrund anser regeringen att den föreslagna ändringen av EFTA-konventionens bilaga G bör godkännas.

Utskottet

Som framgår av propositionen har Portugal tillerkänts en särställning inom EFTA när det gäller avveckling av tullarna. Denna särställning har Portugal också utnyttjat. Vissa tullar har höjts eller återinförts, och tullavvecklingsperiodens slutpunkt har framflyttats från år 1980 till år 1985.

Den av regeringen nu föreslagna ändringen gör det formellt möjligt att tillmötesgå de portugisiska önskemålen om en ytterligare senareläggning av tullavvecklingen och en utvidgad rätt att införa, höja eller återinföra importtullar för vissa livsmedelsindustriprodukter.

Utskottet anser självfallet att frihandeln i Europa bör bevaras och utvecklas. Utskottet finner det därför beklagligt att fortsatta avsteg från den ursprungligen fastställda tullavvecklingsplanen inom EFTA anses nödvändiga. Samtidigt hyser utskottet förståelse för Portugals ekonomiska svårigheter och de problem som inträdet i EG kan medföra för vissa sektorer av landets industri.

Med hänvisning till det anförda förordar utskottet att den i propositionen föreslagna ändringen av EFTA-konventionen godkänns.

Utskottet hemställer

att riksdagen godkänner den ändring av bilaga G till EFTA-konventionen som föreslås i propositionen.

Stockholm den 27 november 1984

På utrikesutskottets vägnar

STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Sture Palm (s), Gunnel Jonäng (c), Sture Ericson (s), Margaretha af Ugglas (m), Axel Andersson (s), Ivar Virgin (m), Bertil Måbrink (vpk), Nils T. Svensson (s), Pär Granstedt (c), Inger Koch (m) och Torgny Larsson (s).

1. *Upplysning om föräldrar och anhöriga*
 2. *Upplysning om barnets föräldrar*
 3. *Upplysning om barnets anhöriga*

4. *Upplysning om barnets föräldrar*

5. *Upplysning om barnets anhöriga*

6. *Upplysning om barnets föräldrar*

7. *Upplysning om barnets föräldrar*
 8. *Upplysning om barnets anhöriga*
 9. *Upplysning om barnets föräldrar*
 10. *Upplysning om barnets anhöriga*